

OBRAZLOŽENJE

Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine Donji Kukuruzari

I. PRAVNI TEMELJ

Zakonom o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 84/21 i 142/23) (u daljnjem tekstu: Zakon) propisuju se mjere u svrhu zaštite okoliša i ljudskoga zdravlja sprječavanjem ili smanjenjem nastanka otpada, smanjenjem negativnih učinaka nastanka otpada te gospodarenja otpadom, smanjenjem ukupnih učinaka uporabe sirovina i poboljšanjem učinkovitosti uporabe sirovina te povećanjem recikliranja i ponovnog korištenja reciklata, što je nužno za prelazak na kružno gospodarstvo i osiguranje dugoročne konkurentnosti Republike Hrvatske i Europske unije te se uređuje sustav gospodarenja otpadom, uključujući red prvenstva gospodarenja otpadom, načela, ciljeve i način gospodarenja otpadom, planske dokumente u gospodarenju otpadom, nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom, lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom. Propisuju se uvjeti za rad odlagališta i zahtjevi za otpad koji je dopušteno odlagati kako bi se spriječili ili što više smanjili štetni učinci na okoliš, posebice onečišćenje površinskih voda, podzemnih voda, tla i zraka, uključujući i efekt staklenika, kao i sve opasnosti za zdravlje ljudi zbog odlaganja otpada tijekom cijelog životnog vijeka odlagališta, s ciljem uspostave kružnog gospodarstva te osiguranja primjene reda prvenstva gospodarenja otpadom, zbrinjavanja otpada koji nije oporabljen na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i ne šteti okolišu, te osiguranja postupnog smanjenja odlaganja otpada, posebice otpada koji je pogodan za obradu recikliranjem ili drugim postupkom oporabe. Propisuju se mjere u svrhu sprječavanja i smanjenja utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš, posebno vodeni okoliš, i na zdravlje ljudi te promicanja prelaska na kružno gospodarstvo s inovativnim i održivim poslovnim modelima, proizvodima i materijalima te time ujedno doprinošenja učinkovitom funkcioniranju unutarnjeg tržišta. Zatim, propisuju se i mjere u svrhu sprječavanja proizvodnje ambalažnog otpada i potiče se ponovna uporaba ambalaže, recikliranje i drugi oblici oporabe ambalažnog otpada te smanjenje količina konačnog zbrinjavanja takvoga otpada kao doprinos kružnom gospodarstvu.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ovlašteno je donijeti Odluku o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine Donji Kukuruzari, i donijelo je – "Službeni vjesnik" broj 20/22 i 97/24, a kojom se utvrđuje način i uvjeti pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine Donji Kukuruzari putem spremnika od pojedinog korisnika te prijevoza i predaje tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu otpada. Sukladno članku 66. Zakona, predstavničko tijelo ovlašteno je donijeti i Odluku o izmjeni Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine Donji Kukuruzari.

II. OBRAZLOŽENJE

Trenutno važeću Odluku o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada ("Službeni vjesnik" broj 20/22 i 97/24) potrebno je u dijelu izmijeniti Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada radi usklađenja i izmjena pojedinih odredbi trenutno važeće Odluke.

Prije donošenja same Odluke potrebno je da ista bude objavljena na prethodnom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću u trajanju od najmanje 30 dana.

U izračunu se trošak usluge dijeli na korisnike u kategoriji kućanstvo i korisnike u kategoriji nekućanstvo, a prema omjeru broja korisnika. Tim načinom se dolazi do fiksnog i varijabilnog troška posebno za svaku vrstu korisnika iz kojih se onda računa cijena minimalne javne usluge (fiksni trošak) i cijena po litri zaduženog spremnika (varijabilni trošak) za miješani komunalni otpad (MKO).

Zadnja promjena cijene bila je 01.04.2025. godine, no navedeno povećanje nije dostatno kako bi se usluga odvijala na ekonomski učinkovit način, obzirom i da nakon povećanja djelatnost sakupljanja otpada djeluje sa gubitkom.

Zakonska regulativa traži širi opseg usluga. Već se i ranije navodilo da se dodatno prikuplja papir, miješana ambalaža i biootpad što zahtijeva tri dodatna spremnika po korisniku i uspostavljanje nove kamionske linije sakupljanja. Također, mobilno reciklažno dvorište se prevozi i dostavlja prema potrebi u pojedina sela, čime su povećani troškovi sakupljanja i zbrinjavanja problematičnog otpada. Traži se povećanje postotka razvrstavanja što rezultira većom količinom odvojeno sakupljenog otpada i za sobom povlači veće troškove predaje istog ovlaštenom oporabitelju.

DONJI KUKURUZARI - količine otpada po godinama

TABELARNI PRIKAZ NAJZASTUPLJENIJEG OTPADA

GODINA	MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD (ZELENA KANTA) / tona	GLOMAZNI OTPAD/tona	MIJEŠANA AMBALAŽA (ŽUTA KANTA) prehrambena ambalaža / tona
2015.	187		
2016.	153	0	
2017.	153	0	3
2018.	153	1	4
2019.	157	2	5
2020.	157	3	8
2021.	124	3	10
2022.	110	1	8
2023.	104	5	8
2024.	101	2	11
2025.	96	2	14

Nadalje, količine sakupljenog glomaznog otpada zadnjih godina variraju te se može zaključiti da količine tijekom godina rastu na višestruko veća količine. Količine glomaznog otpada sakupljenog na terenu su zapravo i veće, ali se on razdvaja na druge frakcije otpada kao što su npr. drvo i plastika čija obrada iziskuje dodatne troškove.

Osim količinskog zbrinjavanja, naglasak je i na financijskom trošku uporabe odvojenog otpada, koji iz godine u godinu raste te je u nazad deset godina porastao za 8439 %. Cijene usluga sakupljanja i zbrinjavanja reciklabilnog otpada koju Komunalac Petrinja d.o.o. plaća oporabiteljima poskupile su i do 150 %.

Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada obavlja se kao javna usluga od općeg interesa i ona nije komunalna djelatnost. Obavljanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada ne uređuje ZoKG nego Zakon o gospodarenju otpadom. Kako nije riječ o komunalnoj djelatnosti, prilikom obavljanja djelatnosti odvoza i zbrinjavanja komunalnog otpada, društvo smije ostvarivati dobit za razliku od komunalnih djelatnosti gdje se u obavljanju djelatnosti primjenjuje načelo neprofitnosti.

Naime, kao što je i navedeno u članku 80. Zakona, davatelj usluge dužan je iz prihoda od naplate cijene javne usluge financirati samo troškove čija svrha je pružanje javne usluge uključujući sljedeće:

1. troškove nabave i održavanja opreme za prikupljanje otpada
2. troškove prijevoza otpada
3. troškove obrade miješanog komunalnog otpada i biootpada
4. troškove koji su nastali radom reciklažnog dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta zaprimanjem bez naknade otpada nastalog u kućanstvu na području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno reciklažno dvorište
5. troškove prijevoza i obrade glomaznog otpada koji se prikuplja u okviru javne usluge i
6. troškove vođenja propisanih evidencija i izvješćivanja u svezi s javnom uslugom.

U nastavku su prikazani prihodi Komunalca Petrinja d.o.o. koji nastaju prilikom pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada:

	2025. - aktualna cijena	2026. - aktualna cijena	2026. - predložena cijena
NAZIV	PRIHOD	PRIHOD-procjena	
Odvoz otpada	62.586,11 €	63.086,46 €	95.048,54 €
Sanacija otpada po narudžbi	2.950,47 €	2.950,47 €	2.950,47 €
Zatezne kamate	153,96 €	153,96 €	153,96 €
Ovrhe	1.776,08 €	1.776,08 €	1.776,08 €
Odvoz kontejnera	145,87 €	145,87 €	145,87 €
Usluga zbrinjavanja otpada na deponiji	431,47 €	431,47 €	431,47 €
Prihod od prodaje papira i željeza	272,80 €	272,80 €	272,80 €
Prihod od potpora	1.332,11 €	1.332,11 €	1.332,11 €
UKUPNO PRIHODI	69.648,86 €	70.149,21 €	102.111,29 €

Prihodi javne usluge sakupljanja komunalnog otpada u razdoblju od 1.1. – 31.12.2025. godine iznose 69.648,86 €. Procijenjeni prihodi prema trenutno važećim cijenama, u 2026. godini iznose 70.149,21 €, dok procijenjeni prihodi prema novo predloženim cijenama u 2026. godini, iznose 102.111,29 €.

U nastavku su prikazani troškovi Komunalca Petrinja d.o.o. koji nastaju prilikom pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada:

	2025.	2026.	2026.
NAZIV	RASHOD	RASHOD-procjena	
Bruto plaće zaposlenika	20.251,93 €	26.724,92 €	26.724,92 €
Neoporeziva primanja (prijevoz, topli obrok, božićnica i ostalo)	6.825,04 €	9.691,55 €	9.691,55 €
Vozila (gorivo, rez.dij., održavanje i ostalo)	9.016,00 €	12.802,72 €	12.802,72 €
Zbrinjavanje glomaznog otpada	8.994,60 €	12.772,33 €	12.772,33 €
Zbrinjavanje korisnog otpada (mij. ambalaža)	10.539,55 €	14.966,16 €	14.966,16 €
Deponij Taborište (odlaganje MKO)	6.528,53 €	9.270,51 €	9.270,51 €
Zbrinjavanje opasnog otpada	624,30 €	886,51 €	886,51 €
Investicije	162,26 €	811,30 €	811,30 €
Nenaplativost potraživanja	214,50 €	304,59 €	304,59 €
Uredski materijal	157,35 €	223,43 €	223,43 €
Intelektualne usluge (laboratorijska ispitivanja, revizija, konzultantske usl.)	1.219,93 €	1.732,30 €	1.732,30 €
Informatička oprema i održavanje programa	536,13 €	761,30 €	761,30 €
HTZ oprema i liječnički pregledi	625,62 €	888,38 €	888,38 €
Režijski troškovi (struja, voda i ostalo)	530,24 €	752,94 €	752,94 €
Sitni inventar	849,74 €	1.206,63 €	1.206,63 €
Osiguranje	353,75 €	502,32 €	502,32 €
Amortizacija	1.873,79 €	2.660,79 €	2.660,79 €
Bankovne usluge	1.124,91 €	1.597,37 €	1.597,37 €
Najam	35,83 €	50,88 €	50,88 €
Ostali troškovi (štete, licence, članarine, oglašavanje...)	1.249,72 €	1.774,61 €	1.774,61 €
UKUPNO TROŠKOVI	71.713,72 €	100.381,55 €	100.381,55 €

Troškovi odvoza i oporabe odvojeno sakupljenog komunalnog otpada u razdoblju od 1.1. – 31.12.2025. godine iznose 71.713,72 €, dok procijenjeni troškovi u 2026. godini iznose 100.381,55 €.

U nastavku je prikazana profitabilnost djelatnosti javne usluge sakupljanja komunalnog otpada prema ostvarenom rezultatu kao i projekcija profitabilnosti koja bi bila ostvarena sa novo predloženim cijenama:

REZULTAT POSLOVANJA	2025. - aktualna cijena	2026. - procjena prema važećoj cijeni	2026. - procjena prema predloženoj cijeni
UKUPNO PRIHODI	69.648,86 €	70.149,21 €	102.111,29 €
UKUPNO TROŠKOVI	71.713,72 €	100.381,55 €	100.381,55 €
RAZLIKA	-2.064,86 €	-30.232,34 €	1.729,74 €

Iz priloženih podataka, vidljivo je da je u 2025. godini ostvaren gubitak u djelatnosti javne usluge sakupljanja komunalnog otpada u iznosu od -2.064,86 €. Napravljena je projekcija rezultata za 2026. godinu sa trenutnim cijenama za koji je predviđen gubitak u iznosu od -30.232,34 €, dok projekcija rezultata sa novo predloženim cijenama u djelatnosti javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, za 2026. godinu iznosi od 1.729,74 €.

Vlada Republike Hrvatske donijela je 2024. godine i Uredbu o jediničnoj naknadi za odlaganje otpada (Narodne novine broj 137/2024). Navedenom Uredbom propisana je naknada koju su davatelji javne usluge prikupljanja komunalnog otpada dužni plaćati Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za svaku tonu otpada odloženog na odlagalište. Uredbom su utvrđeni sljedeći iznosi jedinične naknade:

- 30,00 eura po toni odloženog otpada za 2025. godinu
- 35,00 eura po toni odloženog otpada za 2026. godinu
- 40,00 eura po toni odloženog otpada za 2027. godinu
- 45,00 eura po toni odloženog otpada za 2028. godinu
- 50,00 eura po toni odloženog otpada za 2029. godinu i nadalje

Komunalac Petinja d.o.o. tijekom proteklih godina značajno je smanjilo količine otpada koje se odlažu na odlagalište, tako da se danas na odlagalište uglavnom odlaže otpad iz javne usluge te minimalne količine otpada izvan javne usluge. Uzimajući u obzir godišnju količinu otpada koja se odlaže na odlagalište te propisane iznose jedinične naknade, jasno je da se radi o značajnom financijskom opterećenju za davatelja javne usluge.

Potrebno nam je i dalje usklađivati prihode s rashodima u djelatnosti gospodarenja komunalnim otpadom, što nije moguće s postojećim cijenama javne usluge prikupljanja otpada.

Iz priloženih podataka vidljivo je kako bi u daljnjem poslovanju Komunalac Petrinja d.o.o. ostvario procijenjeni gubitak za 2026. godinu u iznosu od -30.232,34 €, ukoliko ne dođe do promjene cijene javne usluge sakupljanja komunalnog otpada. Zakon je jasno definirao kako u djelatnosti javne usluge sakupljanja komunalnog otpada mora biti osigurano „ekonomski održivo poslovanje te sigurnost, redovitost i kvaliteta pružanja javne usluge”. Može se zaključiti kako je potrebno uskladiti prihode s rashodima u djelatnosti gospodarenja komunalnim otpadom kako u poslovanju ne bi bio ostvaren financijski gubitak, što u konačnici zahtjeva nužno povećanje cijena pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada. Povećanjem cijena odvoza i zbrinjavanja odnosno oporabe komunalnog otpada, Komunalac Petrinja d.o.o. je u mogućnosti pozitivno poslovati te ostvariti nove, ali i prijeko potrebne investicije za nastavak, razvoj i unaprjeđenje poslovanja.

Predloženo povećanje cijene minimalne javne usluge iznosi 40,92 % za kategoriju kućanstvo i 58,60 % za kategoriju nekućanstvo u odnosu na minimalnu javnu uslugu od 01.04.2025. godine.

Također, potrebno je izmijeniti odredbe o ugovornoj kazni zbog daljnjeg usklađenja sa zakonskom regulativom, izmijeniti odredbe o trajnom nekorištenju nekretnine radi usklađivanja kao i odredbe o dodjeli spremnika korisnicima na korištenje, ukidanje pojedinih zakonskih odredbi (zajedničko korištenje spremnika i dr.).

Potrebno je da Općinsko vijeće Općine Donji Kukuruzari donese Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine Donji Kukuruzari kako je predloženo.

KOMUNALAC PETRINJA
društvo s ograničenom odgovornošću
za komunalne i uslužne djelatnosti
PETRINJA, Gundulićeva 14

Direktor
Željko Tonković

KLASA: 351-03/26-01/6
URBROJ:2176-06-10-04/26-2
Petrinja, 26.02.2026.